

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

10. Miraculis bella iusta approbata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

esse iussit Ioannes Baptista. *Audiant Manichæi*, inquit S. Augusti. & S. Augusti. loc. cit.
 nus, ipsum Dominum IESVM CHRISTVM hoc stipendium iabentem reddi Casari, quod Ioannes dicit debere sufficere militi: *Reddite*, inquit, Casari, qua Casaris sunt, & qua sunt Dei, Deo. Ad hoc enim tributa prestantur, ut propter bella necessaria militi stipendium prabeatur. Quod ipsum clarè indicat Paulus ita de sæculari Magistratu loquens: *Dei minister est, vindex in iram ei, qui malum agit. Ideò enim & tributa prestatis: ministri enim Dei sunt in hoc ipsum seruientia.* Et id ipsum confirmat Petrus cùm milites seu ministros regum & ducum iubet, *subiectos esse propter Deum, non modò regi quasi præcellentis, sed etiam ducibus, tamquam ab eo missis, ad vindictam malefactorum, laudem verò bonorum.* Certè Deus numquam fauet peccatis, neque opem fert singularem malè agentibus. Si ergo illicitum esset bella gerere, nequaquam peculiare auxilium tulisset præliantibus, neque pro eis ipse bellauisset, aut in eorum gratiam miracula fecisset. Nonnè cùm leuaret Moyses manus, vincebat Israël, & exercitum Amalec ad internecionem cædebat? Quàm clara sunt illa: *Nolite metuere, neque timeatis eos, Dominus Deus, qui ductor est vester pro vobis ipse pugnabit.* Ac rursum: *Quo modo persequatur vnus mille, & duo fugent decem millia. Nonnè idè, quia Deus suos vendidit eos, & Dominus conclusit illos?* Atque alibi: *Hac dicit Dominus vobis: nolite timere, neque paucaatis hanc multitudinem: Non enim est vestra pugna, sed Dei.* Et infra. *Non eritis vos, qui dimicabitis, sed tantummodo confidenter stete, & videbitis auxilium Domini super vos, o Iuda & Ierusalem.* Dauid quoque ait: *Qui docet manus meas ad prælium, & posuisti ut arcum arcum brachia mea.* Hæc quo modo dici possent, si præliari esset peccatum? idem enim dixisset, si dixisset, *Qui docet manus meas ad prælium, ac si dixisset: Qui docet manus meas ad peccatum.*

Neque iuuat Deus tantùm præliantes, sed non rarò stupendis quoque miraculis illustrat. Quantum fuit illud, quando ingressi sunt filij Israël per medium sicci maris: erat enim aqua quasi murus a dextera eorum & laua. Persequentesq; Egyptij ingressi sunt post eos, & omnis equitatus Pharaonis, curru eius, & equites per medium maris. Iamq; aduenerat vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra Egyptiorum per columnam ignis & nubes, interfecit exer-

eorum: & subuertit rotas curruum, ferebanturq; in profun-
 dum, &c. Ob quod prodigium futurum meritò dixit Moyses ad
 populum: *Nolite timere: stete, & videte magnalia Domini, qua fa-*
cturus est hodie: Egyptios enim, quos nunc videtis, nequaquam ultra
videbitis usq; in sempiternum. Dominus pugnabit pro nobis, & vos
tacebitis. Quod etiam fecit, quando, nullo ariete moenia percu-
 tiente, neque vllis machinis adhibitis, ad solam populi vocifera-
 tionem & clangorem tubarum in circuitu, muri Iericho illico fun-
 ditus corruerunt; itemque quando Gabaonitarum hostes, & quin-
 que regum Amorrhæorum exercitus in fugam coniecti sunt, &
 Dominus misit super eos lapides magnos de calo usque ad Axeca: &
 mortui sunt multo plures lapidibus grandinis, quam quos gladio percus-
 serant filij Israël. Tunc locutus est Iosue Domino in die, qua tradidit
 Amorrhæum in conspectu filiorum Israël, dixitq; coram eis: *Sol contra*
Gabaon ne mouearis, & Luna contra vallem Aialon. Steteruntq; sol
& luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis suis. Quantum hoc mi-
 raculum, quantum non iam terræ, sed cæli quoque auxilium, in-
 gratiam bellatoris factum? Quàm euidenti prodigio Assyrij ob-
 lidionem Samariæ soluerunt, quando Dominus sonitum audiri fece-
 rat in castris Syriæ, curruum, & equorum, & exercitus plurimi, ubi
 tamen exercitus nullus erat? Quid aliud quàm miraculum fuit,
 quando vna nocte venit Angelus Domini, & percussit in castris Assy-
 riorum centum octoginta quinq; millia? item quando apparuerunt
 aduersarijs de calo viri quinq; in equis, frenis aureis decori, ducatum
 Iudæis prestantes: ex quibus duo Machabæum medium habentes, ar-
 mis suis circumseptum incolumem conseruabant: in aduersarios autem
 cæla & fulmina iaciebant, ex quo & cæcitate confusi, & repleti pertur-
 batione cadebant. Quod idem postea contigit cum Legionem, quæ
 dicebatur Fulminatrix, & quando, sub Marco Aurelio Antonino,
 strata humi Christianorum Legio Deum precata hostibus inter-
 necionem, & Romanis militibus vltimò discrimine laborantibus
 aquam obtinuit, vt eiusdem Imp. ad Senatam Rom. epistola scri-
 pta testatur. Quis nescit, Constantinum Imperatorem signo Cru-
 cis in calo diuinitus conspecto, vidisse etiam, atque audiuisse An-
 gelos sibi astantes, dicentesque, *Constantine in virtute vincas, id est, in*
hoc vince. Ita enim narrat Eusebius alijque, Theodoretus refert,

Ibid. v. 13.

Iosue. 6. 20.

Iosue. 10. 11.

4. Reg. 7. 6.

4. Reg. 19. 35.
2 Machab. 10.
19.Baron An.
Christi. 176.
Apud Iustin.
mart. post o-
rat ad Anto-
nin.Euseb. lib. 9.
c. 9. Theodo-
ret. lib. 3. c. 24.

Theodo-

Theodosio contra Eugenium Tyrannum pugnaturus, & post orationē obdormiscenti apparuisse Ioannem & Philippum Apostolos, victoriamque pollicitos, postea mirabiliter eam ipsi peperisse. Innumera sunt exempla, quibus ostenditur, Deum militantibus non solum auxilia manifesta attulisse, sed etiam perspicuis miraculis adfuisse. Quæ, qui vult legere, Valentinum Leuchtium, Surium, eum authorem, qui *presentium calamitatum originem, causas, & medicinas*, itemque *Artes feliciter bellandi ac debellandi* scripsit, aliosque adeat. Ex his satis constat, etsi homines bella non debeant temerè inchoare, non tamen posse vniuersim damnare, aut illicita esse dicere, cum non omnia bella ex Orco, sed multa etiam è caelo orientur: immò cum nullum, vndecumque originem trahat, sine diuina permissione, prouidentiaque aut confletur, aut indicatur.

CAPVT LVII.

Octo cause, ob quas bella sapientissimè à iustissimo Mundi Governatore Deo esse permittuntur.

Anta fuit Pythagoræ apud suos discipulos autoritas, vt illis ea sola sufficeret pro ratione. Quidquid audiebant, credebant; dummodo audirent illud *ἀπὸς θεοῦ*, ipse dixit. Cur non eadem sit apud nos Numinis autoritas? Bene fieri credendum est, quidquid constat fieri à Deo. *A Domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris*, ait rex ille. Quamcumque igitur mirabilis res sit aliqua, iustissima censi debet, si à Domino facta est. qui, vt alij cum admiratione dicebant, *Bene omnia fecit*. Quare nemo etiam conqueri debet de bellis, cum conflet ex dictis, ea à Deo esse. Sed quia rerum seriem & causas scire appetit humana curiositas, neque faciliè acquiescit intellectus, etiam si sciat, quo primo authore res fiant, nisi etiam cognoscat, quas ob causas sic fiant, age dispiciamus, quas nam ob causas, & per quos belli mala vel permittat, vel immittat diuina bonitas. Fines enim multos bonos habet: neque malam potest habere intentionem, vt homines, qui nisi, præter legitimam autoritatem & iustam causam, etiam habeant rectam intentionem, vt scilicet bellum suscipiant studio communis boni & pacis, sed alios ob fini-

Psal. 117. 29.

Marc. 7. 37.